

1.8. Subiectul 22. Pentru aprobarea Avizului la proiectul legii cu privire la completarea Legii nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice (restricții suplimentare la utilizarea simbolurilor în scopuri politice) și subiectul nr. 23 cu privire la aprobarea Avizului la proiectul legii pentru modificarea unor acte legislative (înlăturarea restricțiilor de utilizare a secerii și ciocanului în activitatea politică și în exercitarea dreptului la libertatea de exprimare).

OZ din 10.01.2013

Considerăm *că nu pot fi susținute propunerile noi de modificare* a legii cu privire la partidele politice. In acest context și cu referire la subiectul nr. 23 Opinia CNP din 29.08.2012 cu privire la modificările anterioare.

Restricția nouă la utilizarea simbolurilor “ale statelor care nu mai există” art. 5 alin. (3) *limitează nejustificat dreptul la libertatea de exprimare garantat de art. 10 al Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO)*. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) este prea evidentă și elocventă pentru un jurist respectabil dar și pentru un politician de orientarea democratică europeană.

O nouă interdicție directă, prin introducerea alin 5), pentru a “utiliza simbolurile heraldice, vexilologice, sigilografice, altele decât cele oficial înregistrate drept simboluri ale acestor partide, cu excepția simbolurilor de stat” constituie o ingerință nejustificată în exercitarea drepturilor democratice.

Este regretabilă poziția Cabinetului de Miniștri în data de 29.08.2012 cu referire la introducerea restricțiilor exercitarea libertății de exprimare în scopurile politice. Prevederile constituie sancțiuni, care nu se conformează art. 10 al CEDO pentru că lipsește condiționarea cauzării unui prejudiciu important intereselor publice, societății, adică lipsește justificarea limitării libertății de exprimare. În alte cuvinte nu se probează scopul nelegitim pentru utilizarea simbolurilor. Se instituie un regim anti-european și nedemocratic de folosire a simbolurilor grafice și de altă natura în cadrul manifestațiilor publice. Formularea este o restricție directă la capitolul libertății de exprimare în mod public. Formularea alin. (5) nu conține garanții precum că limitarea exercitării libertății de exprimare se va admite doar în scopurile justificate atunci când este strict necesar, cerințele jurisprudenței CEDO.

Este regretabilă poziția Ministerului Justiției care în avizul la subiectul nr. 22 justifică introducerea restricțiilor la exercitarea libertății de exprimare politice Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr. 1096 (1996) și nr. 1481 (2006) și nr. 1481 (2006). Ambele Rezoluții sunt exemplu european de recunoaștere a încălcărilor în masă a drepturilor omului, subminării regimurilor democratice și a supremației legii de către guvernările totalitare comuniste, în special în țările din fosta URSS. *Rezoluțiile cheamă statele membre să adopte măsuri de (re-)instaurare a pluralismului politic real și a democrațiilor bazate pe supremația legii și respectarea drepturilor omului - acestea fiind măsurile de finalizare a procesului de tranziție de la societățile totalitariste spre societățile democratice*. Rezoluțiile date nu cheamă statele membre să adopte măsuri restrictive la exercitarea libertății de exprimare. Rezoluțiile ne

avertizează că ruperea cu trecutul totalitar nu se face prin limitarea drepturilor și prin acțiuni revanșiste, dar prin asigurarea drepturilor și supremației legii.

Lectura autentică a Rezoluțiilor oferă indicii clare despre măsurile necesare care în esență propulsează societățile în tranziție, precum este Republica Moldova, spre societățile cu democrațiile în proces de consolidare fără a recurge la utilizarea pîrghiilor revanșiste:

- 1) Revanșarea nu poate să substituie justiția, supremația legii și drepturile omului, democrația solidă se instaurează și se cultivă prin procedurile democratice echitabile,
- 2) Transformarea mentalității prin eliminarea fricii pentru asumarea responsabilității pentru și în interesul cetățenilor, cultivînd toleranța, respectul pentru diversitate,
- 3) Adoptarea legislației autentice cu privire la lustrare, reforma și deschiderea organelor de asigurare a siguranței și securității cetățeanului.